

เมื่อชาลอยหันฟื้นคืนกำเนิดของตัวเอง

เศรษฐกิจที่ย่อมทรุดเป็นธรรมดา

.....ระพี สาคริก

"หากชาลอยหันฟื้นคืนกำเนิดของตัวเอง ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมสูญสลายไปด้วย" ไม่ว่าจะเป็ป่า หรือสิ่งอื่นใดซึ่งถือสังขารอยู่ในกระบวนการที่เป็นพื้นฐานจิตใจมนุษย์เป็นธรรมชาติ โดยเหตุที่เศรษฐกิจถือเป็นผลรวมซึ่งมีเหตุผลสืบเนื่องมาจากทุกสิ่งทุกอย่างเป็นกระบวนการธรรมชาติของมนุษย์เอง

เหตุซึ่งก่อให้เกิดผลดังกล่าว มีความจริงอยู่ในรากฐานจิตใจมนุษย์ ดังนั้นมนุษย์จึงเป็นตัวแปรที่กำหนดผลให้มีการมุ่งพัฒนาหรือทำลายจากรากฐาน ย่อมขึ้นอยู่กับความเข้าใจความจริงของมนุษย์เอง อย่างไรก็ตาม หากมองผลการกระทำของมนุษย์และเห็นความจริงได้ย่อมรู้ว่า ภายในภาพรวมย่อมมีทั้งวิถีทางที่ทำลายและสร้างสรรค์อยู่ร่วมกัน

อีกทั้งยังพบความจริงต่อไปว่า วันหนึ่งมีการทำลาย วันหนึ่งเข้าหน้าย่อมหวนกลับมาสู่การสร้างสรรค์ถือเป็นธรรมชาติ ซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้ของมนุษย์เอง ดังนั้นผู้ซึ่งปลดตัวเองออกจากภาวะยึดติดได้มากเพียงใดย่อมมีโอกาสเข้าใจความจริงดังกล่าวได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

"ฟื้นคืนคือสังขารซึ่งให้ทุกสิ่งทุกอย่าง โดยเฉพาะเป็นพื้นฐานการกำเนิดของมนุษย์ และเมื่อฟื้นคืนหาใช่ให้มนุษย์มาแต่ด้านร่างกาย หากยังให้จิตใจซึ่งถือรากฐานความคิด อีกทั้งสิ่งนี้มีอิทธิพลกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ จึงน่าจะถือเป็นส่วนสำคัญที่สุด"

อย่างไรก็ตาม กระบวนการทั้งหลายซึ่งร่วมกันเป็นฟื้นคืน มีเหตุมีผลเปลี่ยนแปลงมาจนถึงการกำเนิดของมนุษย์ รากฐานจิตใจมนุษย์ จึงมีกระแสเชื่อมโยงถึงฟื้นคืนเป็นสังขารอย่างปฏิเสธมิได้ **"ฟื้นคืนร่วมกับชีวิต และสรรพชีวิตทั้งหลาย รวมทั้งสิ่งต่าง ๆ ซึ่งสัมพันธ์อยู่กับฟื้นคืน จึงมีเหตุมีผลสัมพันธ์อยู่กับรากฐานความคิดของมนุษย์แต่ละคน โดยทำหน้าที่เป็นครูที่มีคุณค่า เพื่อการเรียนรู้และปฏิบัติหน้าที่อย่างได้ผลจริงจัง"**

หากนำเอาชีวิตและสรรพสิ่งทั้งหลายซึ่งสัมพันธ์อยู่กับฟื้นคืนมาพิจารณาลำดับขั้นตอนอย่างมีเหตุมีผล ถ้าผู้สนใจพิจารณาเป็นคนมีรากฐานความรู้ซึ่งให้ความสำคัญแก่ฟื้นคืนย่อมพบคำตอบได้เองว่า **"เพื่อนมนุษย์ซึ่งอยู่ในระดับดังกล่าวควรจัดไว้ให้มีความสำคัญเป็นอันดับแรก ก่อนที่จะก้าวไปสู่ชีวิตอื่นสิ่งอื่น"** และสิ่งสำคัญซึ่งควรหาจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวที่สุด น่าจะได้แก่สังขารชาติคือจิตวิญญาณของตัวเอง

และการผลิตสื่ออีกทั้งถ่ายทอดไปแสวงหาข้อมูลซึ่งถือความจริงเป็นเป้าหมาย คงต้องลำดับความสำคัญอย่างรู้เหตุรู้ผล ซึ่งช่วยให้มองเห็นว่า **"การสัมผัสกันจากการปฏิบัติ อยู่เหนือการพูดและการเขียน"** เนื่องจากระบบซึ่งถือธรรมชาติของมนุษย์เป็นหลัก มีเหตุมีผลส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันทั้งสองด้าน และผลจากการเรียนรู้ร่วมกันย่อมช่วยให้มีความเข้าใจซึ่งกันและกันได้ทุกเรื่อง และการปฏิบัติจากธรรมชาติย่อมปราศจากกรอบใด ๆ

สิ่งที่กล่าวมาแล้วคือภาพรวมซึ่งช่วยให้มีการคิดอย่างสานถึงกันเป็นหนึ่งเดียว ไม่ว่าจะจากมุมไหนจะนำมาใช้แก้ไขปัญหา เรื่องใดก็ตาม ย่อมมีอีกด้านหนึ่งซึ่งรับฟังและให้ความร่วมมืออนำปฏิบัติ แม้เริ่มแรกอาจมีความขัดแย้งแต่ก็จะพบความจริงในที่สุดว่า เข้าใจกันได้จากใจจริงโดยไม่ยึดเยื้อ เนื่องจากกระแสที่ยึดเยื้อทำให้เกิดผลเสียหาย โดยเฉพาะในด้านจิตใจย่อมส่งผลทำให้เกิดความแปลกแยก ส่วนในด้านวัตถุย่อมทำให้สูญเสียเศรษฐกิจอย่างสำคัญด้วย

ในเมื่อมนุษย์ซึ่งอยู่รวม ๆ กันในสังคม หากมอง ณ ช่วงใดช่วงหนึ่งและที่กรอบลักษณะใดลักษณะหนึ่งย่อมมีความหลากหลายเป็นธรรมดา แต่ถ้ามองที่วิถีการเปลี่ยนแปลงย่อมพบว่า ทุกคนย่อมมีการเกิดจากระดับฟื้นคืน ดังที่กล่าวถึงความจริงว่า **"แต่ละคนที่เกิดมาก็มาแต่คว่เปล่า"** แต่โดยสังขารย่อมมีการเติบโตยิ่งขึ้น ดังนั้น **"หากชีวิตเติบโตอย่างเป็นธรรมชาติ"** หรืออาจกล่าวได้ว่า **"เติบโตอย่างรู้เหตุรู้ผล"** ย่อมช่วยให้สังคมเติบโตได้อย่างมั่นคง

หากจะกล่าวว่า **"เหตุและผลมีรากฐานเป็นความจริงอยู่ที่พื้นดิน"** ก็ไม่น่าจะผิด ถ้าสามารถเข้าใจสิ่งซึ่งกล่าวมาแล้วอย่างรวม ๆ ใต้ จึงสรุปในขั้นนี้ว่า **"แม้ชีวิตจะเติบโตขึ้นไปถึงระดับทิโชน หากรากฐานจิตใจยังคงยึดตรงต่อพื้นดิน และใช้การนำปฏิบัติเป็นสื่ออย่างเสมอต้นเสมอปลาย ธรรมชาติในตนเองย่อมช่วยให้สามารถหยั่งรู้ความจริงได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น"**

อย่างไรก็ตาม ยังมีหลักการสำรึกซึ่งควรนำมาพิจารณาอีกประเด็นหนึ่ง จึงขออนุญาตฝากไว้ให้ใช้เป็นพื้นฐานประกอบความรู้คือ **"ผู้ซึ่งสามารถเรียนรู้ถึงความจริงให้เป็นที่เชื่อมั่นได้อย่างปราศจากความรู้สึกเคลือบแคลงสงสัย ในเมื่อการเติบโตของมนุษย์แต่ละคนพึ่งพาหน้าที่รับผิดชอบต่อระดัปล่างอย่างได้ผลจริงจึง นอกจากเน้นวิถีมุ่งลงค้ำล่างเพื่อค้นหาความจริง ตนเองจำเป็นต้องมีความจริงจากใจเป็นเหตุสำคัญก่อนอื่น"**

ดังนั้น หากภาพซึ่งเป็นองค์รวมของสังคม และมองเห็นโครงสร้างซึ่งอยู่บนพื้นฐานธรรมชาติย่อมพบว่า ถ้าแต่ละจุดอยู่ในที่ในทางของตัวเอง โดยที่สามารถรักษาความเป็นตัวของตัวเองตามเหตุและผลไว้ได้อย่างชัดเจน ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเปลี่ยนแปลงร่วมกันไปได้ด้วยดี แม้มีปัญหาที่คงอยู่ในระดับธรรมชาติซึ่งไม่มีสิ่งใดเหมือนกันได้ จึงไม่ส่งผลสะท้อนออกมาออกนอกรอยให้สังคมจำต้องเสียหาย

เศรษฐกิจเป็นเพียงผลและเป็นปลายเหตุสุด ๆ หากใช้เป็นเหตุไม่ แต่คนที่รากฐานตกลงไปอยู่ในสภาพยึดปลายเหตุ ย่อมไม่อาจหวนกลับมาพิจารณาที่ต้นเหตุซึ่งอยู่ในรากฐานตัวเองและเห็นความจริงได้ จึงพบความจริงจากภาพสะท้อนที่พบเห็นกันอยู่ทั่วถึงในปัจจุบันคือ **"มีการกำหนดกรอบเพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจกันอยู่ที่ปลายเพียงกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งสัมพันธ์กับเงินและวัตถุ"**

และธรรมชาติของมนุษย์ หากใครเข้าใจได้ย่อมพบความจริงว่า การถูกล้อมกรอบไว้ด้วยอิทธิพลเงินและวัตถุ ย่อมทำให้ความคิดเรียวแคบลง แม้จะคิดว่างมกกว้างแล้วก็หาใช่จากรากฐานจิตใจไม่ แต่เป็นการมองกว้างบนฐานเงินและวัตถุอย่างสอดคล้องกันกับเหตุและผล ดังนั้นการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจจึงตกอยู่ในสภาพซึ่งเปรียบเสมือน **"วนเวียนอยู่ในกรอบของอ่างใบเล็ก ๆ ที่แขวนไว้ในอากาศ อย่างปราศจากการลงถึงพื้นดิน ซึ่งเป็นสัญธรรมและเป็นมาตุภูมิของชนในชาติ เพื่อความร่มเย็นเป็นสุขได้อย่างแท้จริง"**

แม้กระแสดความคิดคนซึ่งยังสะท้อนให้เห็นภาพที่มุ่งความสนใจขึ้นสู่ด้านบน ไม่ว่าจะขึ้นไปยืนอยู่มุมไหน บนพื้นฐานความหลากหลายของด้านบนซึ่งมีธรรมชาติที่เรียวแคบลงไป ย่อมพบกับสภาพซึ่งมีแรงอัดสูงขึ้นไปจึงทำให้เกิดสภาพความขัดแย้งซึ่งแทนที่จะลดลงแต่กลับสูงขึ้น ทำให้ด้านซึ่งลงมาปฏิบัติที่พื้นดินสูญเสียพลังลงไปด้วย ยิ่งทำให้เศรษฐกิจทรุดหนักลงไปอีก

อย่างไรก็ตาม ย่อมมีอีกด้านหนึ่ง ดังเช่นที่ได้กล่าวไว้แล้วแต่แรกว่า **"แม้วันนี้มีการทำลาย วันหนึ่งข้างหน้าย่อมหวนกลับมาสู่การสร้างสรรคได้อย่างเป็นธรรมชาติ"** หากเข้าใจสัญธรรมการเรียนรู้ของมนุษย์ได้ถึงเหตุและผล ดังนั้น หากบุคคลใดยังคงรักษาสภาพติดพื้นดินไว้ในหัวใจไว้ได้ถึงช่วงนี้ ย่อมเริ่มรู้ได้ว่า มีกระแสซึ่งหวนกลับลงสู่พื้นดินแม้ยังเป็นส่วนเล็กน้อย

เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจที่ทรุดตัวลงไปอย่างต่อเนื่อง ได้ทำให้กลุ่มคนซึ่งเคยใช้กลอุบายล่อหลอกและชักจูงผู้คนในระดับพื้นดินให้ละทิ้งถิ่นฐานบ้านเรือน เข้าไปเป็นทาสรับใช้ธุรกิจของตน ได้รับผลจากการกระทำของตัวเองจนถึงขั้นปลดคนงานออกอย่างมากมาย แม้ส่วนหนึ่งยังคงตั้งคั่นเรียกร้องกันต่อไปเพราะความอยากบนวิถีทางซึ่งถูกมอมเมาไว้ยังไม่สิ้น แต่ก็มีส่วนหนึ่งซึ่งมุ่งกลับไปไร่นา ด้วยความรู้สึกซึ่งเปรียบเสมือน **"โธ่ เข้าอกพื้นดินโดยที่รู้สึกว่าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับชีวิตตนเองโดยแท้"** จึงเป็นสัญธรรมของมนุษย์ไม่ว่าจะเติบโตสูงขึ้นแค่ไหน

และอาจมีผู้ที่เข้าใจความจริงหวังว่านี่คือจุดเกิดของวิถีทางใหม่ซึ่งอาจกล่าวว่า เป็นไปอย่างสันติหรือเป็นธรรมชาติ แต่ก็ใคร่ขออนุญาตฝากแง่คิดไว้ว่า **"ธรรมจักรของวิถีการเปลี่ยนแปลงหาใช่มีเพียงรอบเดียวเท่านั้นไม่" และหากมองเห็นความจริงอีกด้านหนึ่งย่อมพบว่า ไม่ว่าจะหมุนไปอีกกี่รอบ แต่ละช่วงก็สอนให้รู้ความจริงแน่นอนยิ่งขึ้น ย่อมเป็นประโยชน์แก่ตนเองโดยแท้.**